

Mesura de govern de participació ciutadana

Informe de la sessió amb entitats i ciutadania d'origen divers

Participants: 28

La sessió s'ha dividit en dues parts:

- Taula rodona sobre la participació ciutadania d'origen divers. Amb la participació de:
 - **Ana Lucía Olivos**, experta en interculturalitat, gestió de la migració i cooperació al desenvolupament.
 - **Ferran Castillo**, tècnic de polítiques d'interculturalitat a l'Ajuntament de Barcelona.
 - **Anabel Carballo**, historiadora experta en la història del poble gitano i membre de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya.
- Grups de debat per la definició de propostes per la Mesura de Govern.

Reptes i propostes definides per les participants de la taula rodona

Els principals reptes identificats durant la taula rodona han estat:

- Poca representativitat de persones d'origen divers en els processos i espais de participació, però també en els professionals de l'administració, treballadores d'equipaments, etc.
- Principals barreres estructurals que dificulten la participació de les persones d'origen divers: llenguatge, horaris, canals, bretxa digital... aquestes barreres estructurals actuen com fronteres i murs invisibles que impossibiliten la participació d'aquests col·lectius.
- Hi ha una desconfiança institucional per part dels diferents col·lectius de persones d'origen divers. Això es vincula a la necessitat d'integrar i fomentar el coneixement sobre altres cultures dins de l'administració.
- Cal plantejar-se què és la participació. La participació ciutadana es defineix des d'una "mirada blanca" i no es té en compte la diversitat de la societat de la ciutat.
- Es posa de manifest la necessitat de donar visibilitat a les diferents formes de participació que existeixen, i no només a les formalitzades institucionalment. A la perifèria la ciutadania s'organitza d'altres maneres, i s'han de tenir en compte de la mateixa manera.
- Cal replantejar-se el funcionament dels espais estables de participació, per exemple els Consells de Barri, qui participa, on i com? És important incorporar la perspectiva i les necessitats de la diversitat des del disseny dels espais.

Durant les intervencions de la taula rodona els ponents han plantejat les següents propostes:

- Redissenyar els processos participatius perquè tinguin en compte els següents cinc criteris:
 - Els processos participatius han de ser un espai on es decideixin coses, i no només es consulti o s'informi.
 - Han de ser representatius de l'entorn, és a dir, ha de participar-hi la diversitat de col·lectius i veus que conformen l'ecosistema social.
 - Revisar els canals que es defineixen per participar, definir l'on i el com, tenint en compte qui ha de participar.
 - Assegurar les mirades diverses, per enriquir el debat.
 - Recollir dades de la participació i garantir-ne el retorn.
- Assignar persones referents per teixir ponts entre l'administració i els col·lectius diversos. L'Administració Pública i els equips tècnics han de ser representatius de la diversitat cultural i d'origen que hi ha a la ciutat.
- Promoure noves formes de participació, fugint de la lògica tradicional que s'ha seguit històricament. Promoure espais híbrids de participació, apropar-se als col·lectius, obrir nous canals, etc.

Debats i propostes per incorporar a la Mesura de Govern

Grup 1.

Mesura de govern 2025-2027

- En l'àmbit de la comunicació, es proposa:
 - Desenvolupar campanyes a través de les Xarxes Socials per promoure la participació de la diversitat de la ciutadania i fomentar que les entitats i col·lectius organitzats difonguin entre la seva comunitat les convocatòries i els canals de participació.
 - Garantir l'abans i el després de la participació, per dotar-la de rellevància. Prèviament, donar tota la informació disponible a les persones interessades a participar, explicar què es farà i com, quins són els objectius, etc. I posteriorment, fer retorn dels acords, i com s'han desenvolupat les propostes.
 - La difusió dels canals, espais i processos de participació s'ha de fer tenint en compte la diversitat d'idiomes i formes d'organització.
- Cal garantir espais de cures en totes les accions de participació. Es considera que en òrgans estables ja es fa en menor o major mesura, però que en els processos participatius no acostuma a passar. S'han de garantir espais de canguratge i d'interpretació / traducció, per garantir la participació de tota la diversitat.
- Deixar d'utilitzar el concepte “diversa” quan ens referim a un col·lectiu més de la societat. No adjectivar a la població o al territori.

- Per promoure la participació de la “diversitat” apropar-se als espais i horaris on està la ciutadania i no esperar que s’apropin ells als espais formalitzats i establerts sense tenir en compte la seva opinió, necessitats, etc.
- Incorporar dins de l’administració persones d’origen divers que actuïn com interlocutores vàlides.
- Garantir que els processos participatius i els seus resultats tinguin una incidència i una vinculació amb les actuacions que deriven d’aquests, com a mostra de reconeixement a la participació, que és voluntària.
- Com a innovació i prova pilot per a desenvolupar una nova manera d’entendre la participació ciutadana, cal generar espais relaxats, construint processos ‘sense presses’, on s’habilitin diferents canals, espais i horaris per participar, que tothom ho pugui fer i es garanteixi que sigui accessible. No fer processos amb sessions poc preparades, amb poc temps pel debat i on tot sigui un caos, on no es pugui aprofundir en aspectes concrets ni arribar a consensos entre les persones participants.
- Garantir una major partida pressupostària per a la participació ciutadana, per disposar de més recursos i major capacitat per apropar-se als espais que habiten els col·lectius, i poder-ho fer en diferents horaris i llengües.
- Promoure un acord ciutadà per potenciar la participació.
- Garantir que el Decidim estigui disponible en més idiomes per garantir la participació representativa de la societat de Barcelona.

Visió estratègica 2030

- La participació ciutadana ha de reflectir tota la població del territori.
- Cal anar a buscar les comunitats que no participen i no esperar que siguin elles les que s’apropin. Explicar els objectius de la participació i que tinguin sentit i incidència.
- Els processos participatius acostumen a ser consultius i amb poca incidència en les polítiques públiques o en accions concretes. Cal garantir que en els espais de presa de decisió hi hagi una representativitat de la diversitat de la ciutadania, i no només buscar la quota en certs moments.
- Generar un model de governança tenint en compte criteris de diversitat.
- Garantir i tenir en compte la diversitat en tots els grups i sectors poblacionals.
- Generar vincles entre les institucions públiques i les organitzacions de la societat civil.
- Incrementar els recursos tècnics destinats al treball per la interculturalitat, incrementant el personal tècnic i administratiu d’orígens diversos.
- Recursos de formació en antiracisme. Deixar de parlar de “diversitat”, per assenyalar a “els altres”.
- Garantir la diversitat dins dels consells sectorials, de barri i de ciutat, a través de la rotació, i que siguin òrgans que facin de pont real entre la ciutadania i l’administració.
- Integrar la cultura organitzativa de treballar amb els “diferents” per garantir que ningú es quedi enrere.

Grup 2.

Mesura de govern 2025-2027:

- Explicar quins són els objectius de la participació, ja que en molts casos no es coneix la finalitat i els canals habilitats per a recollir les aportacions de la ciutadania.
- Cal garantir sempre el retorn dels resultats de la participació, independentment de si les propostes seran finalment implementades o no (en aquest darrer cas, és necessari explicar els motius del rebuig).
- En els debats, fer preguntes fàcils i comprensibles per a tothom. Cal garantir la comprensió dels processos i canals de participació i quines preguntes es pretén respondre amb el desenvolupament d'aquests.
- Fomentar la participació a través de temàtiques concretes i que siguin d'interès del barri. Identificar els aspectes d'interès o preocupació és un aspecte important per garantir una major participació.
- Garantir un acompanyament tècnic per a les persones que volen participar dels processos. Incrementant el suport tècnic, com per exemple intèrprets, per incorporar a col·lectius que ara no participen.
- Ampliar les campanyes comunicatives, a través de les xarxes socials, comerços dels barris, i referents de les comunitats.
- Portar la participació a on estan les comunitats que ens interessa que participin. Descentralitzar la comunicació i fer xarxa amb els agents del territori.
- Compaginar sessions transversals amb sessions específiques, les sessions específiques són importants per generar cohesió i donar veu a persones que en altres sessions estarien infrarepresentades, però no es poden fer processos completament paral·lels.
- Identificar espais informals de participació existents, a vegades no cal generar nous espais, sinó aprofitar aquells punts de trobada ja existents.
- Desenvolupar més accions de carrer, com per exemple els punts mòbils dels pressupostos participatius, per fer els processos més visuals.
- Enfortir el suport entre l'administració i les entitats, incrementant els recursos i disminuint les restriccions (d'ús de l'espai públic i equipaments, accés a recursos, etc.) per destensar les relacions.

Visió estratègica 2030

- En el plantejament dels processos participatius és necessari incorporar totes les veus que han d'integrar la participació. Cal definir una diagnosi compartida i el desenvolupament d'espais i canals de participació consensuats.
En el disseny dels processos, cal definir qui ha de participar, per quins canals i quins mitjans de comunicació s'han d'utilitzar.
- Simplificació del Decidim en aspectes com el registre, reduir filtres i "match" a propostes.

- Aconseguir un terme mixt entre espais de participació més simples i dinàmiques complexes.
- Ampliar els referents de les minories amb càrrecs de responsabilitat política.
- Ampliar la representació i la comunicació de la diversitat en mitjans de comunicació, com BTV.